

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośnieniem do domu **M 250**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 106.

Kraków, środa 19. kwietnia 1922 r.

KOK V.

Beczka! — oto dom przyszłości!

(Ubiaśnienie wewnątrz numeru na str. 4).

Sowiety wysunęły żądania nie do przyjęcia.

Genewa. (PAT.) Konferencja przedstawicieli państw koalicji z rosyjską delegacją utknęła na martwym punkcie. Na pretensje aliantów, dotyczące uznania przedwojennych długów, jak również wynagrodzenia szkód obywatelom koalicji w Rosji w łącznej sumie 2 pół miliona funtów szterl., rosyjska delegacja odpowiedziała żądaniem wynagrodzenia szkód, wywołanych blokadą koalicyjną, tudzież akcją Denikina. Kłopotliwa ta, w sumie przewyższająca dwukrotnie pretensje aliantów. W takich warunkach dalsze rokowania zdają się być wprost niemożliwe.

Lloyd George jest zdecydowany wystąpić stanowczo przeciw dwulicowej grze rosyjskiej delegacji. Premier angielski nie obstaje tak bardzo na natychmiastową zapłatą ze strony Rosji, jak na bezwarunkowe uznanie przez rząd sowiecki długów rosyjskich. Pertraktacje w tym kie-

runku zostały tymczasem odroczone aż do porozumienia się delegacji rosyjskiej z Moskwą.

Genewa. (PAT. WBK) 15 bm. zebrała się konferencja ekspertów koalicyjnych, by omówić z deli gacjami rosyjskimi sprawę długów przedwojennych. Litwinów zgłosił kontrżądania rosyjskie, wliczając w nie także żądanie odszkodowania za utratę Besarabii, które podał w wysokości 15 miliardów rubli złotych, Rosyanie uznają swoje długi przedwojenne, jednakże jeżeli się od nich odciągnie to czego żądają Rosyanie, wówczas gotowość poczynienia aliantom koncesji, obsta-wał jednakże przy zasadzie wzajemnego rozliczenia się.

Wśród takich okoliczności rozpoczęła się 15 bm. popołudniu u Lloyd'a George'a nowa konferencja szefów rządów koalicyjnych (z wyjątkiem Japonii) z delegatami rosyjskimi w kwe-

styli długów.

Następnie oświadczył Lloyd George, że żądania Rosji nie nadają się wogóle do przyjęcia. Alianty nie mogą nigdy przyznać Rosji prawa do stawiania pretensji. Francja rozpoczęła wojnę dla Rosji, ponieważ wypadki w Sarajewie i ich następstwa właściwie tylko Rosji bezpośrednio dotyczyły. Mimo to zawarła Rosya sowiewcka pokój w Brześciu litewskim i zwolniła w ten sposób dużą część wojsk niemieckich, które zostały następnie skierowane przeciw aliantom. Lloyd George oświadczył następnie, że alianty nie mogą się zajmować na żaden sposób pretensjami Rosji i muszą raczej obstawać przy tym, aby Rosyanie wypełnili w całej pełni warunki rzeczoznawców londyńskich. Na to odpowiedział Cziczeryn, że Rosya politycznie skwitowała się z byłymi sojusznikami i oświadczył, że jest gotów uznać program z Cannes, ale tylko na zasadzie wzajemności. Litwinów zabrawszy ponownie głos oświadcza, że sumy 50 miliardów w złocie nie należy uważać za definitywną i co do jej ustalenia może jeszcze długo pertraktować.

Po oddaleniu się delegacji sowieckiej delegacji koalicyjni obradowali dalej. Zgodzono się, aby Rosyantom udzielić czasu na ponowne rozważenie sprawy i dać im możliwość porozumienia się z Moskwą. Barthou oświadczył na to, że byłoby bezcelowem pertraktować o innych sprawach, dotyczących Rosji, dopóki niema się pewności, czy Rosya gotowa jest zapłacić swoje stare długi.

Próby kompromisu.

Genewa. (PAT.) Rokowania między Lloydem Geordem, Barthou i Cziczerynem trwają w dalszym ciągu. Według „Stampy” porozumienie jest już bliskie urzeczywistnienia. Miałby nastąpić zapas następujący kompromis: Rosya godzi się nie podnosić sprawy rozbrojenia i odszkodowań niemieckich. Barthou godzi się nie utrudnia kwestyi uznania Rosji sowieckiej de jure oraz godzi się przyjąć zmiany w projekcie rzeczoznawców londyńskich.

Zaniepokojenie Polski i Czechosłowacyi.

Paryż. (AW.) Korespondent „Petit Parisien” donosi z Genui o zaniepokojeniu jakie wywołały pewne rokowania sojuszników z sowietami. Półstron delegacji polskiej i czechosłowackiej, Barthou uspokoił jednak Skirmunta i Benesa poinformowawszy ich o przebiegu pertraktacji, zaznaczając, że w pertraktacjach z sowietami rozchodzi się o takie sprawy, które nie dotyczą bezpośrednio Polski i Czechosłowacyi a tylko długów i prywatnych pretensji. Skirmunt i Benes twierdzą, że w ich nieobecności nie będą omawiane sprawy ich obchodzące. Wyjaśnienie podanej treści otrzymał korespondent „Petit Parisien” od Skirmunta i Benesa, którzy przyznali, że byli rzeczywiście bardzo zaniepokojeni, że obradowano bez nich z delegatami sąsiedniego państwa, pomimo, że uregulowanie stosunków w Rosji najwięcej może ich interesować. Zapewnienia Barthou uspokoiły obawy Polski i Czech.

Lloyd George ma w kieszeni rozbrojenie.

Londyn. (PAT.) Przedstawiciel biura Reutersa w Genui dowiaduje się ze źródła dobrze poinformowanego, że Lloyd George ma już w kieszeni całkowite europejskie rozbrojenie. Anglia nie życzy sobie, aby jakikolwiek układ opierał się na sankcjach wojskowych. Delegacja angielska planuje umowę zwróconą przeciwko atakom. Członkowie delegacji angielskiej nie rozważyli jeszcze czasu trwania takiej umowy, lecz prawdopodobnie będzie to umowa 10-letnia, do której przystąpią wszystkie narody reprezentowane w Genui.

PORCELANA i KRYSZTAŁY

wykwintne wyroby z pierwszorzędnych fabryk
oraz

8987

NACZYNIA PRAKTYCZNE

dla urządzeń kawiarnianych po cenach konkurencyjnych

ADOLF EDER, Kraków, Floryańska 6, Tel. 2231

Nie przerzucać daniny na konsumentów.

Ludzie nie chcą uznać, że danina nie jest podatkiem dochodowym, lecz majątkowym. Prostu płatnicy przerzucają daninę na ogół konsumentów, a mniej uczciwi robią to z grubą nadwyżką. Nikt nie nie sprzedaje na zapłacenie daniny. Łańcuch osób, przerzucających swój ciężar na drugich, kończy się na konsumentach.

Oprócz tego w powietrzu wisi podwyższenie czynszów od mieszkań. Dokąd dojdziemy? Ruina ludności spowoduje jednak i ruinę państwa. A cóż będzie z bezpieczeństwem publicznym, z przemysłem i handlem, gdy nie będzie należycie zorganizowanego państwa? Mamy świeżą orgię

drożyzny, która przez swe skutki już zupełnie zachwiała budżetem państwa.

Takie przerzucanie podatków państwa na konsumentów spowoduje tylko coraz dalszą drożyznę, dewaluację i ostateczną ruinę ekonomiczną nawet najbogatszych ludzi. Tylko realne płacenie podatków ze swego majątku, bez przerzucania na ogół, a dalej zadowolone się bardzo skromnym zyskiem od towarów, pozwoli kres tym stosunkom i sprowadzi normalne ceny. Im prędzej się na to zdecydujemy, tem więcej uratujemy!

„Dobrosław”.

Jak Trocki został obszarnikiem.

WYKŁĘTY PRZEZ OJCA. — POGODZENI NA ZASADZIE „GESZEFTU”.

Bratczewo, przepiękny majątek książąt Szczerbatowych pod Moskwą, zamieszkuje obecnie ojciec Lejby Trockiego, ten sam, który wykłął ponoć syna za działalność bolszewicką... Ks. Szczerbatow, b. dyrektor Muzeum historycznego w Moskwie, urządził tam rezydencję wytworną, bogatą w dzieła sztuki i — dochody.

Po skonfiskowaniu księgi majątku w roku 1918, oddano go początkowo we władanie włościanom, ale Trocki wnet zauważył, że „to powinno zostać we rodzinie” — no, i groźny papa zgodził się objąć tam stanowisko „dziedzica” — kłóczy wypuścić z ręki taki „złoty interes”!..

Rzezie armeńskie

Okropne szczegóły okrucieństw tureckich.

Jakośkolwiek Francja w chwili obecnej jest po stronie Turcyi, nie zaś Grecyi i wogóle prowadzi przychylną dla muzułmanów politykę, ale w imię ludzkości dziennik francuski „Journal des Debats” umieszcza sprawozdanie p. Charles P. Granta, członka Near East Relief, o oglądanych przez jego śladach rzezi w okolicach Karakilla-sy. Tam, na brzegach rzeczki, leżą zaledwie przy sypiane lub też zupełnie nie pogrzebane trupy Ormian ze śladami okropnych gwałtów, zwłaszcza nad kobietami. Dzieci i kobiety na ogólną ilość znalezionych tam 11.898 trupów, jest 90 procent,

nieznaczna zaś tylko 10 procent. Szczątki trupów znaleziono też w rzece. Niektórzy z tych nie-szczęśliwych zginęli od bagnetu lub noża, niektórzy zaś od kuli. Strzelano zbliżka i kule należą niewątpliwie do regularnego wojska tureckiego.

Oto etyka ludów Europy. Kiedy chodzi o pogwałcenie Polski dla własnego interesu, stwarza się u nas filkę pogromów mniejszości narodowych i robi się wrzask kłamliwy na całą Europę, a tam, gdzie niema innego interesu, prócz ludzkości, pozwala się rzezi i rzezi w sposób potworny ofiarom nienawiści rasowej.

Proces szajki komunistów w Łodzi.

PRZEMYCALI BIBULĘ BOLSZEWICKĄ. SKAZANI NA CIĘŻKIE WIĘZIENIE. KOMUNISTÓW.

Dnia 9 maja 1921 roku w pociągu idącym z Łodzi do Kozuszek została popełniona kradzież, z powodu której zatrzymano jadących pociągiem kilku młodych chłopców. W czasie osobistej rewizji przy jednym z nich, a mianowicie Benedyckie Czesku przypadkowo znaleziono paczkę odezwy i broszur komunistycznych. W toku dochodzenia Czesek zeznał, że powyższego dnia z polecenia jakiegoś żydówki, która bywała w domu jego rodziców, wraz z ojcem swym Stanisławem wieził broszury — on sam do Tomaszowa do niejakiego Fryd. Mietka, ojciec zaś Stanisław, do Piotrkowa.

Czesek nadmienił dalej, że i poprzednio tajnił się kolportażem. W mieszkaniu C. podczas rewizji znaleziono cały szereg dokumentów kompromitujących, które NAPROWADZIŁY POLICYJĘ NA CAŁĄ SZAJKĘ

Poczyniono wiele aresztowań i w dniu onegdajszym na ławie oskarżonych zasiadli: Stanisław Czesek, Kazimierz Biłek, Zofia Zdradek, Wojciech Ratajezyk, Karol Niemcezek, Ignacy Piasecki, Wiktorya Czesek, Fryderyk Miec, Aleksander Krajewski oraz Jan Wasik.

W sądzie St. Czesek przyznał się do winy kolportażu bibuły komunistycznej twierdząc, że namówił do tego syna i żonę. Przyznaje się do pseudonimu „Czapka”. Wiktorya Czesek, żona Stanisława, nie przyznaje się do winy, mając jej 2 paczki, by zawiozła do Kalisza. Inni oskarżeni również wypierają się winy.

Sąd ogłosił wyrok, skazujący pozbawieniu praw: Janą Wasiką na 7 lat ciężkiego więzienia, Krajewskiego na półtora roku więzienia, a innych po 4 lata ciężkiego więzienia.

Wzmaganie się przemytnictwa przez Oświęcim.

(O) Z zagranicy płynie szeroką falą do Polski wszelkiego rodzaju towar, często potrzebny do codziennego użytku, częściej zbytkowny, bez którego moglibyśmy się wcale dobrze obejść, a także falą odpływa pierśńdz polski za granicę, w ręce spekulantów, którzy rzucając go w dogodnej dla siebie chwili na rynki pieniężne, sprawiają zawrotne skoki i plasy naszej marki.

Jednym z podwoj, przez który płynie ta fala — jest Urząd cłowy w Oświęcimiu, którego obowiązkiem jest pobrać za wjeżdżający w granice Polski towar, odpowiednią opłatę celną. Coś się

jednak psuje i tyca wrót Charonowych, skoro coraz częściej w granice państwa dostaje się właśnie via Oświęcim towar, z pominięciem opłat celnych.

Na razie nie wchodzimy w przyczyny takiego stanu rzeczy, stwierdzimy tylko istnienie tej niewłaściwej manipulacji, która przynosi szkody i państwu i społeczeństwu, a nabija kabzę kilku nieuczciwym jednostkom. Sądźmy, że władze skarbowe wglądają w tę sprawę i niedomagania w tym kierunku usurą.

Kradzieże książek - dla dobra nauki.

UCZENI — PRZESTĘPCAMI. — KRADZIEŻE KSIĄŻEK Z AMATORSTWA I Z KONIECZNOŚCI.

(+) Przystępczość wśród uczonych wzrasta w przerażającym stopniu. Dopiero co pisma doniosły o pewnym filozofie, który fałszował dokumenty, o tu znowu zaarrestowano pewnego profesora w Lipsku pod zarzutem KRADZIEŻY KSIĄŻEK Z BIBLIOTEKI.

Wspomniany profesor jest docentem indogermańskich języków i ta okoliczność ukazuje jego występki w łagodniejszym nieco świetle. W naszych czasach znacznie trudniej jest być docentem indogermańskich języków.

NIEDOLA UCZONYCH.

Cały świat cieszy się życiem i pogodą, wir zabaw szaleje, dozorca powracają w wesółych humorach ze swego dorocznego balu... ale docent indogermańskich języków głoduje i marznie i brak mu najnowszych czasopism fachowców, by przygotować następny wykład. A gdy go wreszcie ogarnie rozpacz, to nie kradnie ani chleba, ani węgla, lecz książki, a to samo już pozwala stwierdzić, że jego czyn był rezultatem czystych i świętych pobudek.

Lipski fakultet, nie czekając na wyrok, oczywiście uniewinniający, pozbawił winowajcę katedry, co jest w tym wypadku represją zupełnie bezcelową.

Są dwa rodzaje przywłaszczycieli książek: z amatorstwa i z konieczności. Kradzież książek z potrzeby jest bardziej gorzkim i bolesniejszym zjawiskiem. Powinno się czytać, a tu brak źródeł: kupić ich nie można, a z wypożyczeniem jakos nie idzie. Więc też nieuczestny kradnie jedną książkę za drugą i wypisuje z nich niejako nową książkę, a wszystko w imię dobra nauki, póki przyłapany, nie stanie przed hańbiącymi krótkami sądu.

Beczka! - oto dom przyszłości!

(Do ilustracji tytułowej.)

A po wojnie niespodzianie
Świat wpadł w takie zamieszanie,
Że nikt pojęć nie rozróżnia,
Co jest pełnia, co jest próżnia,
Co na jawie, a co we śnie...
To, co dzieje się współcześnie,
Znow z przeszłości pomieniano.
Wieczór znaczny to, co rano,
Rano — równoznaczne z nocą.
Każdy żył — nie wiedząc po co.
Zapomniano w owe czasy
Różnic stanu, jak i rasy,
Co jest szlachta, proletaryat,
Kto filozof, a kto waryat,
Kto żyd, chrześcijan, mofita,
Kto policyant, kto bandyta...

Nic dziwnego, że niedbala
Poczta źle funkcyjowała —
No, i jaki z tego wynik?
Dyogenes, stary cynik,
Gdzieś w starożytności końca
Dostał pocztą numer „Gońca”.
Przeciągnąłszy się troszeczką,
Wylał zatem z swojej beczki
I gazetę czyta chciwie —
(Czemu zresztą się nie dziwię):
„Co dziś dzieje się pod słońcem!...
Ja powtórzę wam za „Gońcem”:
Ludzie mieszkać gdzie nie mają
Leżą w nocy całą zgrają
Albo idą spać na Planty.
Patrzą na to policyanty
By w mieszkanku być niedużem
Jeden belfer został stróżem
Inny mieszka dla tej racji
W rurach od kanalizacyi
Kogo nie stać na chałupę
Wlaź w nocy do „szlaf-coupe”...

Gdyby mądry był troszeczką
Wlaźby tak jak ja do beczki
Choćby nawet w samym Rynku
Choćby od Hawelki z szynku!
(Dyogenes rzekł te słowa)
Co mi kwestya mieszkaniowa!
Kto buduje, nie buduje
I co knują gdzie burzuje
Czy się mieszka drogo, tanio!...
To mi kwestya!.. Gwizdzą na nią!...

A do „Gońca” sam napiszę
I rysunek dam na kliszę
W celu kwestyi rozwiązania
Aby były pomieszkania
Oto tym otwartym listem
Chciałbym dać beczkowy system
Beczka! oto dom przyszłości!
Niech potomność nam zazdrości
Wypróżnijcie wódkę, arak,
Zróbmy z beczek wielki barak!

Wspólnika do fabryki wyrobów chemicznych - z kapitałem 3 do 5 milionów Mk.

Fabryka znajduje się w Śródmieściu.
Dobrze prosperuje, bez konkurencyi.
Zgłoszenia pod „Ryzyko wykluczone”.

